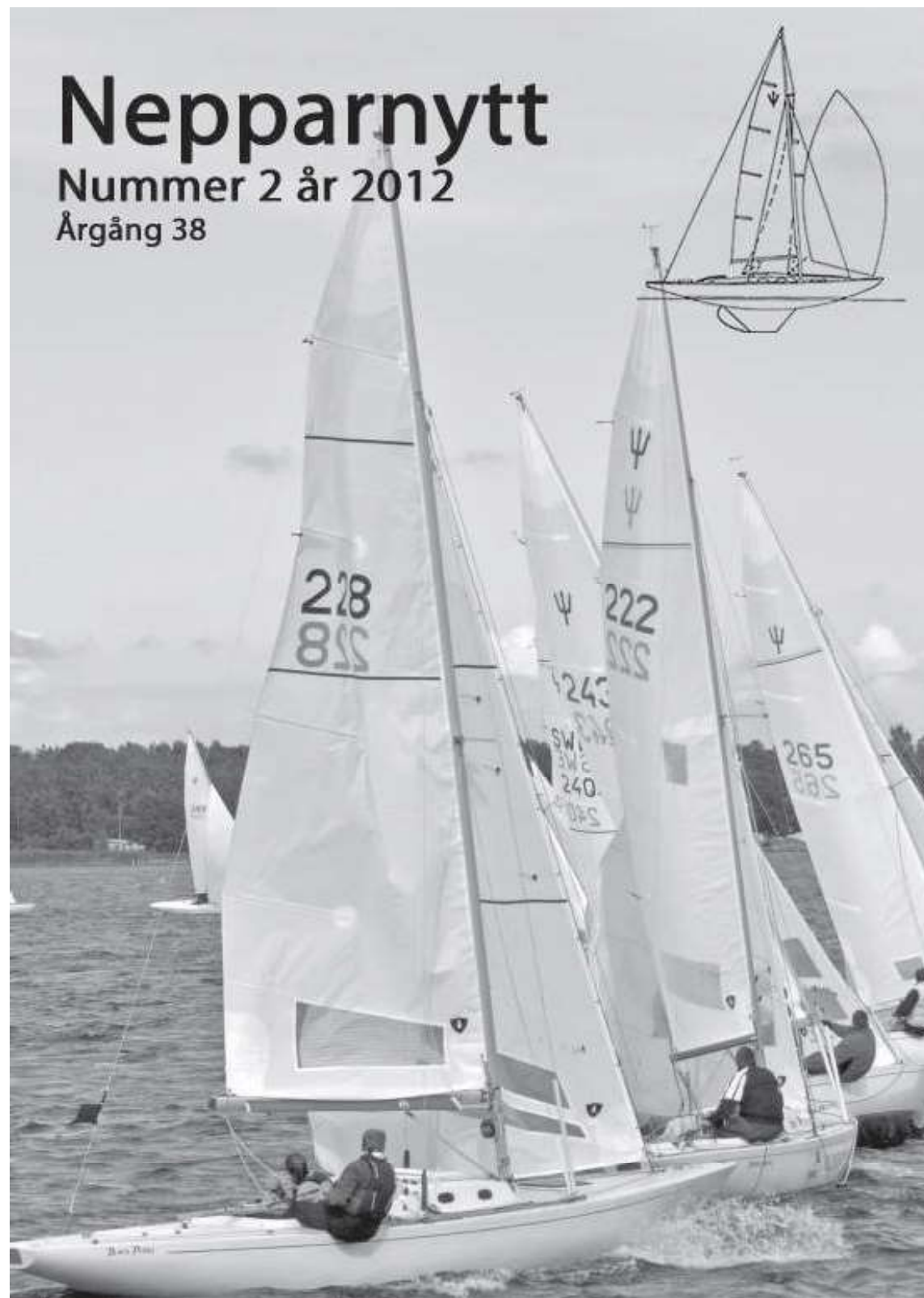

Nepparnytt

Nummer 2 år 2012

Årgång 38

Ordföranden har ordet!

Idag hemkommen från Bosön och Seglardagen. Alltid trevligt och träffa lite seglarprofiler från skilda klasser. Mötet handlade till stor del om ett ev samgående mellan Svenska Båtunionen och Seglarförbundet. Två tunga organisationer med helt olika bakgrunder. Många klubbar är idag anslutna till bägge organisationerna, pga av allt högre medlemsavgifter har flera klubbar hoppat av en eller bägge förbunden. Det kan på sikt bli problem med seglarförbundets finansiering. Genom en sammanslagning skulle finanseringen kunna säkerställas. Vi seglare är rädda att kappseglingsfrågorna ej får samma tyngd i den nya organisationen och helt andra frågor tar överhand. Seglarförbundet skall dock jobba vidare med frågan och presentera ett underlag för kommande beslut.

Tidigare hade tvåmansbåtar ett minkrav på 20 deltagande båtar vid seglingar om SM för att behålla sitt SM status. Detta krav kommer att sänkas till 15 deltagande båtar. Själv tycker jag SM statusen blir urholkad med det nya förslaget!

Våren är här i Stockholm, snart rycker Nepparna i sin förtöjning men innan dess vårutrustningen!!!

/Nisse

Ordförande Nils Virving

I detta nummer

finns glädjande mycket läsvärt. Förutom sedvanliga inbjudningar till SM och Nepparpokalen två intressanta och trevliga artiklar om forna dagar. Torsten Sundin skriver om Dockstavarvets historia och Henn Avasulo om neppareskadern i Södertälje på 1940- och 50-talet.

Dessutom visar vi vår tolerans för andra båttyper och publicerar två läsvärda semesterskildringar, en med en Fortissimo till Ryssland och den andra på Göta Kanal med en Omega 42.

Trevlig läsning!

/Leif

Gefle Segel Sällskap

Inbjudan

Tävling: **SM 2012 för Neptunkryssare**
Datum: **2012-08-24 – 2012-08-26**
Arrangör: **Gefle Segel Sällskap, Gävle**

1. Regler

- 1.1 Tävlingen genomförs i överensstämmelse med reglerna så som de är definierade i Kappseglingsreglerna (KSR) och med Appendix S.
- 1.2 Alla båtar kan komma att, i enligt ISAF Regulation 20, föra reklam tillhandahållen av arrangören.
- 1.5 Tävlade ska ha på sig personlig flytutrustning när båten har lämnat land, utom vid kortvarigt byte eller justering av kläder eller personlig utrustning. Våtdräkter och torrdräkter är inte personlig flytutrustning. Detta ändrar KSR S17.2. En båt som bryter mot den här regeln kan varnas eller straffas på det sätt som protestkommittén finner lämpligt.

2. Villkor för att delta

- 2.1 För att ha rätt att delta i RF:s mästerskapstävlingar skall varje tävlade uppfylla kraven i ISAF Regulation 19.
För att erhålla titeln Svensk Mästare (SM) skall man vara svensk medborgare eller varit bosatt i Sverige minst sex månader de senaste tolv månaderna före tävlingen startar. Vid mästerskapstävling med flera personer i besättningen skall en majoritet av besättningen (fler än 50 %) uppfylla kraven avseende titeln Svensk Mästare. Om så är fallet erhåller hela besättningen titeln Svensk Mästare.
- 2.2 Varje deltagande båt ska vara ansvarsförsäkrad.
- 2.3 Tävlade deltar i regattan helt på egen risk. Se KSR 4, Besluta att kappsegla.
Den arrangerande myndigheten accepterar inget ansvar för sak- eller personskador som någon råkat ut för i samband med eller före, under eller efter tävlingen.

3. Anmälan

- 3.1 Anmälan ska göras senast 2012-08-19 genom den länk på Neptunkryssarförbundets hemsida på www.neptunkryssare.se eller på Gefle Segel Sällskaps hemsida www.gss.nu.
- 3.2 Anmälningsavgiften är 800 SEK och betalas på plats vid registrering, endast kontant betalning.

4. Registrering och besiktningskontroll

- 4.1 Registrering ska göras på tävlingsexpeditionen senast Fredagen den 24 Augusti kl 09.00.
- 4.2 Mätbrev ska på uppmaning kunna visas upp innan en båt kappseglar.
- 4.3 Besiktningskontroller kommer att göras i samband med registrering. Stickprovkontroller kan komma att utföras under tävlingen för att kontrollera att deltagande båtar överensstämmer med gällande regelverk.

5. Seglingsföreskrifter

- 5.1 Seglingsföreskrifterna lämnas ut i samband med registreringen.

6. Tidsprogram

6.1 Torsdag 23 aug

10.00 – 21.00 Registrering och betalning.

Fredag 24 aug 3 seglingar är planerade.

08.00 – 09.30 Registrering och betalning.

09.30 Skepparmöte.

11.00 Tid för första varningssignal.

Lördag 25 aug 3 seglingar är planerade.

11.00 Tid för första varningssignal.

19.00 Regattamiddag i klubbhuset, extra kostnad.

Söndag 26 aug 2 seglingar är planerade.

10.00 Tid för första varningssignal.

15.00 Senaste tid för varningssignal.

Prisutdelning sker snarast efter sista båts målgång i sista seglingen.

6.2 8 kappseglingar är planerade.

7. Kappseglingsområde

7.1 Kappseglingarna genomförs på Yttre fjärden.

8. Banan

8.1 Banan är en kryss-läns-bana.

9. Protester och straff

9.1 KSR appendix P gäller.

10. Poängberäkning

10.1 Lågpöängsystemet i KSR appendix A gäller med den avvikelser att vid tre eller färre kappseglingar räknas samtliga.

10.2 Minst 3 kappseglingar ska genomföras för att tävlingen ska räknas som mästerskap.

11. Priser

11.1 SM-plaketter för de tre topplacerade båtarna.

11.2 Nyttopriser i förhållandet till antalet anmälda båtar.

Bilaga till inbjudan.

1. INFORMATION

1.1. Kontakta, GSS (gefless@gmail.com) för övriga frågor eller upplysningar.

1.2. Priser, regattamiddag 300 kr, frukost 60 kr och lunchpaket 50 kr.

2. INKVARTERINGSMÖJLIGHETER

2.1. Ett antal enklare sovplatser finns i två st. 8-bedd stugor. För reservation Tel : 026 - 990 53 eller maila (gefless@gmail.com)

2.2. Pensionat Engeltöfta, Tel : 026 - 99 660. Web-site : www.engeltöfta.se

2.3. Scandic Hotell CH och Scandic Gävle Väst, Tel : 08 - 517 517 00. Web-site : www.scandichotels.se

2.4. Clarion Hotel Winn, Gävle, Tel : 026 - 64 70 00. Web-site : www.clarionwinngavle.se

2.5. Gävle turistbyrå kan också hjälpa till, Tel : 026 - 17 71 17. Web-site : www.gavle.se/Uppleva—gora/Turistbyra/

3. VÄGBESKRIVNING TILL GEFLESS

3.1. Gefle Segel Sällskap ligger vid Huseliiharen, Bönavägen 194

4. RESTAURANG

4.1. Gefle Segel Sällskap har en trevlig restaurang i klubbhuset. Där serveras frukost, lunch och middag.

5. SJÖSÄTTNING

5.1. Engesbergs båtvarv kommer att erbjuda grattis sjösättning (Torsdagen) och upptagning (söndagen). Ligger granne med GSS. Kontakta Gustaf Sjöberg 026 – 990 34.

Inbjudan till årets största seglarfest

Jubileumsregattan 2012 &

Neptunkryssarpokalen 2012

Introduktion

Sommaren 2012 kommer Nynäshamns Segelsällskap, NSS, tillsammans med Nynäshamns kommun och föreningen Sveriges Klassiska Fritidsbåtar att fira hundraårsjubileet av 1912 års Olympiska segeltävlingar, som genomfördes här.

Foto: Mats Åhlander

Detta kommer att ske under cirka två veckor med start den 20 juli 2012, fyllda av kappsegling, evenemang och rekreation. Den unika kulturskatten i form av klassiska motor- och segelbåtar, några från OS 1912, tillsammans med moderna kappseglingsbåtar och besättningar från världens alla hörn, samlas i Nynäshamn för att utmana varandra. Fantastiska seglingsvatten och vår vackra skärgård kommer att ge deltagarna och besökarna många oförglömliga och spännande ögonblick, precis som den varma och soliga sommaren 1912.

Vi är mycket glada över att få hälsa Neptunkryssarna välkomna till våra seglingsvatten!

Ni kommer att segla i Stockholms södra skärgård i vattnen utanför Nynäshamn. Vi har banor för alla typer av väder och vindar, inklusive skyddade alternativ vid höga vindhastigheter.

JUBILEUMSREGATTAN 20 JULI - 5 AUGUSTI 2012, NYNÄSHAMN

Kassörens avdelning - påminnelse

Glöm inte bort avgifterna för 2012!

Avgiften är 200 kr för medlemskap och 100 kr i båt-avgift. Sistnämnda avgift betalas en per båt, vilket innebär att de som delar på en båt kommer billigare undan. Avgifterna är oförändrade från föregående år.

Betalning sker till Neptunkryssarförbundets plusgirokonto

27 08 91 – 5.

Boken om Neptunkryssaren

Boken om Neptunkryssarens kildrar båtens tillkomst och klassens historia under de gångna 70 åren. Den är på 160 sidor varav 40 sidor + omslag i färg.

Boken köps genom att betala in 250 kr (medlemspris 200 kr + porto 50 kr) på förbundets plusgirokonto 270891-5. Glöm inte att ange namn och adress på inbetalningskortet eller - om du betalar via Internet - helst också i mail till kassören stefan.glaas@stockholmshamn.se.

Den som vill kan köpa boken kontant av Leif Bodinson, Niclas Skärlund, Göran Haglund, Nils Virving eller Kjell Gustafson (adresser på sid 2).

FRÅN GÄVLE TILL ST. PETERSBURG MED FORTINA

Förra sommaren lämnade familjen Sjöberg sin Neptunkryssare (S244 Elvan) och seglade till Ryssland med Fortissimon "Fortina". Här följer Ann-Marie Sjöbergs berättelse:

I vintras började vi att planera en seglats till St. Petersburg. Genom Svenska Kryssarklubbens agent i Ryssland fick vi god hjälp med all pappersexercis. Visum, passkopior, båtspecifikation och en hel massa andra blanketter. Han bokade också gästplats i en av de två hamnar i St. Petersburg där man kan ligga som gästande båt. Hela familjen följde med. Jag, Ann-Marie, min man Gustaf och våra tre barn, Erik 18 år, Anna 17 år och Kristin 13 år. Lite trångt är det i Fortina men det fungerar bra.

Vi lämnade hemmahamnen i Gävle på midsommaraftons eftermiddag men fick direkt vända åter för att hämta guideboken till St. Petersburg som vi glömt. Lite hopplöst kändes det att behöva vända åter ytterligare en gång för att få med kikaren. Så äntligen var vi på väg mot Åland. Soligt och varmt, sydvästlig vind 4-5 m/s. Så småningom stiltje men mycket gammal sjö. Flickorna och jag sjösjuka. Efter många timmars segling anlände vi till Hamnsundet på Saltvik vid femtiden på morgonen. Vi sov länge, gick en promenad, tankade och fick tips på fin färdväg från Hamnsundet utanför utmärkt område. Kl. 16.00 avgick vi, en fin och solig dag, lugnt och stilla. Vi såg inte en båt under hela dagen. Vi lade till för natthamn på Enklinge och fortsatte sedan dagen därpå till Helsingeholm. Vi hade köpt en finsk – svensk

gästhamnsguide som var väldigt dyr men mycket bra. Nu lämnade vi Åländskt farvatten för fortsatt segling i Skärgårdshavet. Fantastiskt vackert överallt och dessutom strålande sommarväder.

I Hangö låg vi i stor fin gästhamn med alla bekvämligheter. Eftersom gästhamnen var byggd på småskär med pontoner utan landförbindelse fick vi åka minifärja till in till fastlandet. I Hangö passade vi på att proviantera lite och äta pizza. Från Hangö avgick vi vid 10-tiden på förmiddagen och anlände till Helsingfors tretton timmar senare. Ganska trötta lade vi till i gästhamnen på Sveaborg. Ett fantastiskt och fascinerande ställe. Kranar, stor torrdocka, gamla byggnader och båtar. Eftersom vi var angelägna att komma till St.Petersburg inom rimlig tid kunde vi inte segla i den utsträckning vi hade önskat utan har gått en hel del för motor.

Vi lämnade Helsingfors tidigt på morgonen och hade tagit sikte på Fagerö. Där var det fullt i gästhamnen och vi var tvungna att

ligga långsides utanför en annan båt för att få plats. Förklaringen till trängseln var att det var dans den kvällen. Vi hade funderingar på att avgå mot gränsen under kvällen men ett rejält sommaråskväder gjorde att vi beslöt oss för att ligga kvar. På morgonen fanns det gott om plats och vi flyttade oss till en egen plats. Vi passade på att se oss omkring, duscha och proviantera. Vi såg till några utländska båtar men inte många och inga svenska. Innan vi lämnade finskt farvatten skulle vi till Sjöbevakningsstationen på Haapasaari (Aspö) för att klarera ut.

Vi hade fått instruktioner av vår ryske agent att gå in i ryskt farvatten mellan två angivna bojar och anropa den ryska kustbevakningen. Vi fick därefter inte lämna den utmärkta farleden. Vi hissade rysk gästflagg och började den låååååå resan in mot St. Petersburg. Vi visste ju att Finska viken är djup men det kändes ändå som att

den aldrig tog slut. Vi låg så långt styrbord vi kunde i farleden för att hålla undan från alla lastfartyg och passagerarbåtar som passerade oss. Så småningom kom vi till Kronstadt, den fästning som ligger i inloppet till St. Petersburg och trodde att vi snart skulle vara framme, men det var många timmar kvar. Det var mycket trafik, allt från lastfartyg, pråmar och militärfartyg till en segelskuta, motorbåtar och segelbåtar. Dessutom gick det snabba bärplansbåtar i skytteltrafik fram och tillbaka. Vi lyckades navigera oss fram till tullhuset där vi skulle anmäla oss. Vi fick vänta en bra stund innan en tulltjänsteman kom och kontrollerade oss genom “face control”. Sedan fick vi vänta en stund till innan näste tulltjänsteman kom för att inspektera båten men därefter kunde vi bege oss mot hamnen där vi bokat gästplats.

Vi låg i River Yacht Clubs hamn. En gammal (150 år) anrik båtklubb som överlevt kommunisttiden. Nu ägs nya hamnen av staden och en marina vilket har gjort att det mest är stora fina motorbåtar som ligger där. De gamla segelbåtarna har fått dra sig undan till lite mer spartanska områden. Hamnen var egentligen inte alls anpassad för gästande båtar på det sätt vi är vana vid. Vi hade möjlighet att låna dusch i personalutrymme i källaren. Två toaletter fanns det i närheten vilka vi delade med en restaurant som låg intill. Det fanns ingen kiosk eller affär i närheten utan man fick promenera några hundra meter för att

komma till trådbussen och sedan åka några hållplatser för att komma till närmaste affär.

Vi vågade inte fylla på vatten i båten utan släpade stora vattenflaskor från affären. Det var trevlig och hjälpsam personal och även om inte alla pratade engelska så bra så gick det att göra sig förstådd. Det fanns mycket att se men eftersom det var så oerhört varmt – närmare 40 grader – orkade vi inte så mycket åt gången. Sonen flög hem redan efter tre dagar men vi andra stannade fem dagar.

Det var samma procedur när vi skulle lämna Ryssland som när vi kom. Först till tullen för att klarera ut, vilket tog sin tid och sedan följa den utstakade farleden tillbaka till Finland. Vi frågade om det fanns möjlighet att gå längs med kusten i stället och det hade vi kunnat göra men vi hade inte tillåtelse att gå iland. Som tur var hade vi lugnt och fint väder under resan tillbaka och ankom till Haapasaari (Aspö) tidigt på morgonen. Vi låg kvar där och kände oss nästan hemma igen. Badade och slöade i det härliga sommarvädret. Från Haapasaari gick vi sedan till Lovisa och därifrån till Helsingfors.

I Helsingfors låg vi nu vid Nyländska Jaktklubben mitt i centrala Helsingfors. Vi låg kvar en dag i Helsingfors och passade på att vila och shoppa lite. Vi lämnade Helsingfors tidigt på morgonen och ankom till Hangö på kvällen. Det var förfärligt varmt, vi badade från båten under färden för att stå ut. Från Hangö gick vi mot Kökar och lade till där sent kvällen därpå. Vi hade tur och fick en gästplats trots att det såg omöjligt ut. Vi gav oss iväg igen morgonen därpå och funderade så småningom på varför vi var helt ensam segelbåt. Maken anade oråd och jodå, den tänkta leden stängdes av en bro. Navigatören

(undertecknad) fick skämmas men lyckades hitta en - visade det sig – genväg.

Ankom till Mariehamn på kvällen och fick den sista gästplatsen. På grund av Ålands Sjödagar och FM för 606 fanns det inte en ytterligare gästplats att uppbringa. Flera båtar fick helt enkelt vända om. I Mariehamn passade vi på att titta på fina snipor i sjökvarteren, laga toaletten (maken alltså), titta på 606:or och slöa lite.

Vi började längta hem och avgick från Mariehamn kl. 05.30 svensk tid för att lägga till hemma kl. 20.00. Precis när vi lagt fast hann kallfronten ifatt oss och regnet började. Vi har haft en fantastisk semestersegling under dryga tre veckor. Ett äventyr att tänka tillbaka på under den mörka och kalla tid som kommer.

Vår rutt: Gävle – Hamnsundet – Enklinge – Helsingholm – Hangö – Helsingfors – Fagerö – St.Petersburg – Haapasaari (Aspö) – Lovisa – Helsingfors – Hangö - Kökar – Mariehamn – Gävle.

Ann-Marie Sjöberg m familj

Anandra på kanalen – loggbok från en hemresa

Text och foto: Göran Haglund och Ewa Haglund Toll

Förutom Nepparen har vi också i många år haft en Rival 22:a som semesterbåt men hade så småningom börjat fundera på en större båt. Att hitta en vacker, lång och smal båt med ståhöjd (vilket var ett krav) var dock inte så lätt men så småningom så mer eller mindre snubblade vi över en riktig drömbåt – Omega 42:a Anandra. Båten låg i Lidköping men säljaren Håkan på Lidköpings Båtsnickeri (som också byggt båten 2002) seglade upp båten till Sjötorp så det blev lite närmare hem. Där lade han henne i gästhamnen mellan sluss 1 och 2 i Göta Kanal. Här följer vår loggbok från hemseglingen:

26/8 Sjötorp – Töreboda, 18 slussar, 9,9 nm

Vi vaknade till en underbar morgon med strålende sol. Årets SM-gast Martin Klinga var med som extra hjälp och moraliskt stöd denna första dag med en okänd båt. Efter frukost i sittbrunnen bar det av till Kanalkontoret för att betala kanalavgiften på 7 500 kr (det kostar på att ha en båt som

är nästan 13 meter lång!) och för inköp av sjökort och kanalbeskrivning. Eftersom det är lågsäsong går vi i konvoj med 4 andra båtar. Nervöst inför första slussningen och Martin och jag gav oss ut i förväg och “övningskörde” i den lilla bassängen mellan sluss 1 och 2. Vid uppslussning så kliver gästen iland med tamparna och följer med på slusskanten medan båten långsamt och försiktigt styr in i slussen och förtöjs med sträckt akterlina rakt upp och förlina fäst en halv båtlängd framför båten. Förlinan dras från förtöjningsringen på slusskanten genom ett brytblock i fören tillbaks till en skotwisch. Själva slussandet är rätt odramatiskt trots rejält forsande när vattnet släpps på. Tar man bara hem på wischen kontinuerligt så är det inget problem att ligga still vid slussväggen. Efter slussning går sedan gästen på slusskanten med tamparna till nästa sluss om det är en dubbelsluss eller slusstrappa. Annars är det bara för gästen att kliva ombord igen.

Loggbok från en hemresa

va Haglund Toll

Den första dubbelsslussen gick galant och efter tankning av diesel ovanför sluss 3 så anslöt vi till konvojen igen. Att vi måste hålla ihop hela tiden beror inte bara på de 58 slussarna utan också på alla de otaliga broar som finns över kanalen. Vid färd i konvoj har man en eller flera slussvakter som följer konvojen i bil. Om det sen blir väntetider vid slussar och broar beror lite på om slussvakten hunnit köra om konvojen inför nästa slussning/broöppning eller ej. Ewa, som följer med oss på land med bilen, blir kompis med slussvakterna och får köra efter dem på kanalvägen vilket annars inte är tillåtet.

I Lyrestad (efter passage av slussarna Sjötorp 2 – 8) så blev det lunchpaus. Vi fick sen sällskap med en dansk båt som följde med oss i bägge enkelslussarna vid Norrkvarn. Under eftermiddagen passerades sedan utan besvär slussarna i Godhögen (2 st), Riksberg (3), Nedre Hajstorp (2) och Övre Hajstorp (2) innan vi var framme vid etappmålet Töreboda. Här mönstrade Martin av och tog vår bil tillbaks till Stockholm. Resterande besättning handlade och skålade efter en god middag för en lyckad första dag på kanalen. Vädret hade varit strålande och den här biten tycker vi nog när vi ser tillbaks var den allra vackraste på hela kanalen.

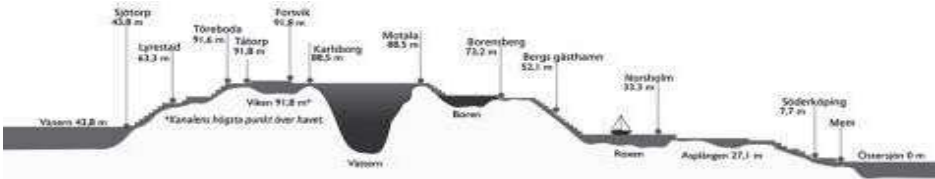
27/8 Töreboda – Karlsborg, 2 slussar, 24,6 nm

Morgonen gråmulen men varmt i luften. Konvojen startade kl. 09.00 och dagens första sluss var Tåtorp, en av de två kvarvarande slussar i kanalen som hanteras manuellt. Uppslussning var på hela 0,25 m och det klarade vi utmärkt trots Martins frånvaro.

Efter Tåtorpsslussen kom vi ut på sjön Viken – kanalens högsta punkt på 91,8 m och den som gör att kanalen inte töms på vatten (från Viken går det ju annars utför åt bägge hållen). Viken är en rätt stor och grunduppfylld sjö men leden är rejält utprickad. Innan man kommer fram till Forsvik och den första slussen där vi skulle slussa neråt så passerar vi Spetsnäskanalen och Billströmmen som är smala, sprängda delar av kanalen där det inte går att mötas.

Forsviks sluss ligger lite avigt till och man får vänta rätt långt från slussen på att få grönt ljus för att komma in. Det här var ju också den första slussningen nedåt och höjdskillnaden är den största i någon enskild sluss – hela 3,5 m. Slussvakten tog det dock mycket lugnt, förklarade hur vi skulle göra och att vi skulle se upp för utskjutande stenar som fanns längre ner i slussen precis där vi låg.

Efter avklarad slussning i Forsvik kunde vi välja mellan att ligga kvar i Forsvik eller att

fortsätta till Karlsborg för natthamn. Vi valde att fortsätta till Karlsborg vilket visade sig vara ett misstag. 10 m från gästbryggan fanns nämligen ett jättelikt tält och en just påbörjad rockabillyfestival. Vi flydde snabbt bort från denna och besåg Karlsborgs Fästning. Efter en utmärkt middag på en Thairestaurang lyckades vi efter allt som hänt under dagen somna gott trots musiken strax intill.

28/8 Karlsborg – Borensberg, 6 slussar, 26,3 nm

Kl. 09.00 var det dags för broöppning i Karlsborg för att komma ut på Vättern. Eftersom det blåste rätt bra tänkte vi först segla över Vättern för bara focken. Sjön låg dock tvärs och det blev ett väldigt rullande samtidigt som farten inte blev något vidare när vi stängde av motorn. Vi bestämde oss för att hissa storen och det var kanske ingen jättebra idé att göra det för första gången vilt gungande ute på Vättern. Det strulade också rejält och storfallet fastnade framför fiolstagen och gick inte att få loss. När vi sen försökte rulla in focken så snodde sig skotet flera varv runt förstaget och det gick inte att vare sig rulla in eller skota focken. Blev till att köra tillbaks med motor mot Karlsborg med vilt flaxande fock där vi sen i lä kunde trä ur fockskotet och fixa så att den gick att skota igen. Vi var nu lite skärrade och bestämde oss för att köra med fock och motor över till Motala.

I Motala fick vi förstärkning av Micke Sääf (269) som kappseglat 22:a med Bengt Helgesson där dagen innan och som skulle skjutsa hem oss från Borensberg för ett lite mellanspel i Stockholm. Det kändes skönt att ha med Micke när vi skulle in i första slussen med kraftig vind i ryggen som gjorde att vi gjorde ett par knop på bara riggen. Efter slussen i Motala (med en

I Borenhults slusstrappa fick vi trängas med en stor norsk motorbåt!

nivåskillnad på bara 0,2 m) så blev det nu ett avsnitt med rätt många broar som skulle öppnas innan vi kom fram till slusstrappan vid Borenhult. Där är det 5 slussar med en nivåskillnad på 15 m och det är en rätt hisnande känsla att befinna sig i översta slussen och kika ner på Boren långt där nedanför.

Väl nere i Boren så hann vi knappt ut ur kanalen innan Micke hade dragit upp seglen och nu gick allt mycket bättre än på Vättern. Vind på 10 m/s rätt i sidan, ingen sjö och en stadig fart på drygt 8 knop! Vid 19-tiden var vi framme i Borenhult och förtöjde i gästhamnen. Därefter hemfärd i Mickes bil.

Fortsättning följer i Nepparnytt nr 3!

På Boren kunde vi äntligen sätta segel

I Borenhults slusstrappa fick vi trängas med en stor norsk motorbåt!

Historiska sidorna

Ett litet kåseri kring Neptunkryssare och andra segelbåtar som byggdes av Sundins i Docksta:

Efter praktik hos legendariske August Plym vid Neglingevarvet startade N. Sundin tillsammans med kusinen Carl, varvsverksamheten i Docksta hösten 1905, under namnet N. & C. Sundins Båtbyggeri. Carl utvandrade till Amerika 1909 och varvet bytte namn till N.Sundins Båtbyggeri, sedermera till N. Sundin, Docksta Båtvarv och heter numera N.Sundin, Docksta-varvet AB, således fortfarande med grundaren N. Sundins namn med i firmanamnet.

De första åren byggdes förutom fiskebåtar och andra arbetsbåtar även en del segelbåtar:”Tabeta”-båtar (en liten “pojkbåt” enl. konstruktören Erik Salander) och Särklassbåtar typ A och B, vilka kan sägas vara föregångarna till Skärgårdskryssarna. Dessa Särklassbåtar var annars mest populära på Västkusten. Särklass B-båtarna som byggdes i Docksta var också ritade av Erik Salander, vilken för övrigt också ritade den första skärgårdskryssaren: “Älvan”

Under 1910- och 1920-talet levererades även ett antal skärgårdskryssare, ritade av bl.a G. Schussler, Erik Salander, K-E Sjögren m.fl.

Eljest utgjordes leveranserna mest av fiskebåtar, nöjesmotorbåtar, yrkesbåtar: lotsbåtar, livbåtar samt övriga bruksbåtar.

Under 1930-talet byggdes några intressanta båtar med liknande mått som “Nepparen” senare fick. Båttypen var konstruerad av Ragnar Wahlberg, Härnösand och fick typbeteckningen Delfin. Den

“Aina”, byggd 1938 på Dockstavarvet

hade väldigt lika mått som “Nepparen” men var ritad med skarpa slag, trots att den inte var konstruerad för att byggas i plywood.

Tumlaren (Knud H. Reimers) byggdes också i några ex, (En av Reimers mest lyckade konstruktioner enl. honom själv).

I mitten 1940-talet (1945-1948) byggdes sex Neptunkryssare vilka blev de sista “rena” entypssegelbåtarna som levererades från Sundins i Docksta. Dessa “Neppare” byggdes samtliga som utlottningsbåtar. Fyra st, en varje år 1945-1948 till Sundsvalls Segelsällskap, en till Härnösands SS 1945, en till Örnsköldsviks SS 1945.

*Neptunkryssare
S114 transporteras
med lastbil från
Docksta över Sandö-
bron 1946.*

“Nepparna” som byggdes av Sundins i Docksta var nr. S71 Aison, S80 Caramba, (Gittan), S86 Sunnan, S114 Caramba II, S126 Droppen, och S132 Örnungen.

Priset på 1947 års “Lottbåt”nr 126 Droppen till Sundsvalls SS var 4.500:- exkl. segel. Priset ökades sedermera p.g.a diverse ändringar med 700:-.

Såväl Särklassbåtarna, Delfinerna, Tumlarna, som Neptunkryssarna var oftast beställda som s.k. “Lottbåtar” av segelsällskapen utmed Norrlandskusten, i Örnsköldsvik, Härnösand, Sundsvall och Hudiksvall. Segelsällskapen finansierade på den tiden ofta en del av verksamheten med dessa båtlotterier.

“Sundinbyggda” Neppare var kanske inte de lättaste, p.g.a. lite för tungt och rejält furuvirke i bordläggningen, vilket dock var bra för livslängden på båtarna. Tyvärr saknas bildmaterial från tiden när “Dockstanepparna” byggdes.

Under 1950-talet byggdes några enstaka segelbåtar. Bl. a. en Plywoodbåt (liknande mått som Vegan) ritad av Per Brohäll.

År 1963 levererades den sista träbåten och varvet blev helt inriktat på stål och framförallt sedermera aluminium som nybyggnadsmaterial. Under slutet av 1900-talet och början av 2000-talet är inriktningen helt snabbgående aluminiumbåtar för försvar- lots- och patrullbåtsverksamhet m.m.

Neptunkryssarna blev populära även på Norrlandskusten och var en mycket intressant kappseglingsklass vid bl.a. Ulvöregattan. Ulvön ligger utanför Ullångersfjärden. Cirka fyra distansminuter från N.Sundin, Dockstavarvet AB (som ligger vid Dockstafjärden invid Ullångersfjärden) ligger Salsåkers Båtbyggeri som kanske byggt flest Neptunkryssare.

Dock ej furubåtar utan mahognybåtar på 1960-talet och sedermera “plastneppare” byggda under företrädesvis senare delen

*Neptunkryssare
S114 transporteras
med lastbil från
Docksta över Sandö-
bron 1946.*

Skärgårdskryssaren Telma, ett tidigt bygge på Dockstavarvet.

av 1970-talet. “Plastnepparna” från Nordbergs i Salsåker blev väl en liten renässans för “Neppen”, åtminstone på Norrlandskusten. Beträffande materialet furu, mahogny eller plast i Bordläggningen så får jag citera min gamle farfar Nils Sundin: “Om det varit Guds mening att bygga Båtar av Glasfiber så hade det vuxit Glasfiberträd i skogen!”

Dessutom ansåg han att afrikansk mahogny oftast var sämre än svensk gran! Hondurasmahogny var den enda mahogny som dög, men den blev svår att få tag på efter andra världskriget. Mahogny är vackert men fryser gärna sönder i nordiskt klimat!

Interiör från S114 Caramba

S114 Caramba i nyrenoverat skick 2010

Riktig svensk kärnfura (eller till arbetsbåtar möjligen ek) skulle det vara i bordläggningen enl farfar Nils, och det ansåg även min far Kalle Sundin. Även riktigt bra hartsrik kärnfuru är numera svår att hitta.

Glasfiberarmerad plast är naturligtvis det enda möjliga numera, vid seriebyggande av en entypssegelbåt, om inte annat så ur ekonomisk synpunkt. Dock har ju en träbåt "en mer levande själ".

Eljest så är det intressant att plast- och träneppare så bra kunnat tävlat med varandra på till synes någorlunda lika villkor.

I övrigt kan nämnas att för den intresserade kan man på Dockstavarvets hemsida hitta en någorlunda komplett nybyggnadsförteckning med bl.a en del intressanta övriga segelbåtar.

Nostalgiska "Neppe"-hälsningar från "bryggseglaren" Torsten Sundin

En Neptunkryssareshader i Södertälje Båtklubb på 1940-talet.

När man på 40-talet började ana att världskriget nog ändå skulle ta slut någon gång började man inom segelsällskap och båtklubbar vädra en smula morgonluft. Man drömde om båtliv och segling i skärgårdar, som nu var avspärrade, om semesterseglatser kustledes....Och med freden skulle väl ekonomin förbättras; varför inte en ny båt då ?

Vid denna tid gick mången ung seglare i Södertälje Båtklubb med planer på nyanskaffning,vilket förstås diktades av kärva ekonomiska villkor.

Betänk, bleka ungdom, att vid denna tid var ett självbygge i stort sett enda möjligheten att skaffa sig en båt. Ny dessutom. Att nybeställa på varv var mycket få förunnat och begagnat marknaden existerade knappast alls.

Bland tänkbara objekt kom Neptunkryssaren att falla i smaken. En tämligen ny konstruktion,en veritabel familjebåt var omdömet då,mycket lämplig för sådär fyra personer...rymlig ! Bedömdes dessutom som relativt lättbyggd, eftersom båten var byggd på “planka” –dvs kölstråk och stävar voro just det, och man slapp de besvärligheter som nerbyggda kölpartier bjöd på vid bordlägningsarbetena.

Från och med 1943 till efter krigsslutet hade tolv SBK-are tagit beslutet – vi bygger varsin Neptunkryssare !

Ritningar, bygglicenser och båtnummer beställdes, och i ett skjul, stort nog att härbärgera två byggen åt gången satte man

igång. Byggnaden låg i kanalslätten på östra sidan,strax norr om klaffbron. Andra åter byggde enskilt i något förhyrt garage eller på den egna tomten om där fanns något lämpligt byggnadsskjul att tillgå..

Virke anskaffades från det närbelägna Igelsta sågverk,där prima kärnfuru fanns att få på den här tiden.Likaså ek till spant och bottenstockar, mahogny till sargar och ruff, medan järnkölarna göts hos ett närliggande gjuteri.

Just ingen hade någon direkt erfarenhet av båtbygge,men oförfärat gick man till verket. Och så fanns i klubben män,som sedan 20-talet byggt sig flera båtar. Dessa herrar inkallades nu ibland för konsultativa uppgifter....

Skroven byggde man upp-och-ner på ett mallstativ. Först sträcktes kölplanka och stävar (resningen) varpå man bordfyllde åt omse håll till full fribordshöjd. Därpå kunde det hela vändas,mallstativet togs bort och man kunde spanta skrovet, montera bottenstockar, balkvägare, däcksbalkar, lägga däck som dukades, ruff och sargar, durkar, kojor och tofter....Och så den viktiga impregneringen och ytbehandlingen ! Gustav Plym skriver i sina memoarer att ingenting visat sig bestå “the test of time” så bra som den traditionella behandlingen med rå linolja och terpentin. Samt blymönja i botten och under durk....Men så hade Gustav Plym vuxit upp på Neglingevarvet och sett effekterna långt in i modern tid.

Enligt båtregistret var två båtar klara för sjön 1943; de var nr 33 Cora (ex Pysen) byggd av Wilhelm Gilander och 37 Harmoni (ex Marita), Curt Skoog. Gilander byggde sedermera en större båt,en Östersjö-sexa av Iversens konstruktion på 50-talet. När båten kommit ned till klubbvarvet för sjösättning gick gubbarna där och strök, slickade sig om munnen, tills en tyckte man skulle hurra för nybygget i alla fall vilket man gjorde med strukna seglarmössor. Gilander,som sysslat med något uppe i sittbrunnen stack upp huvudet och förkunnade: “hurra ni era j-r, men någ’e brännvin blir det inte ! “

Curt Skoog behöll sin båt en bit in på 60-talet men såldes då inom klubben till Nils Ringkvist, en mycket hängiven kappseglare. Jag gastade åt honom en gång på en mycket blåsig regatta vid Rastaholm. Allt gick åt skogen ! T ex lossnade bomnocksbeslaget med ett brak från bomnocken och storskotet med den, och så upptäckte vi att akterluckan var borta !

En sjö hade tagit den.... “ Stärkande för psyket” sa’ Nisse....

Året därpå var 46 Slaghöken, 60 Rayona och 63 Alice (ex Vera) klara för sjön. Ägare var Ingemar Johansson, Hubert Andersson och John Wahlqvist. “Johnne” upplystes om att han var diskad därför att han gått på ett rundningsmärke....” jag har inte gått på nå’t märke” sade “Johnne”. –och blev upplyst om att märkesflaggan satt virad runt akterstaget på hans båt.....Även 57 Nisse kom nu, ägare Folke Eriksson. Båten höggs upp i Oxelösund.

1944 kom också 68 Nyfiken men var inget amatörbygge utan en lottbåt,som Wiktor

Karlsson,sedermera mångårig ordförande vunnit !

1946 var numreringen över 100 med nr 105 Thalia, Henry Wirström.

Ytterligare tre båtar var klara året därpå, 1947: 72 Ann-Marie,Georg Eriksson, 73 Sjöna, Stig Jansson och 74 Margona, Sten Andersson. “Jojje” och “Stene” var gifta med varsin syster, alltså svågrar och behöll, även de, sina båtar länge.”Jojje” var f ö en hejare på piano och kompade ofta “Stenes” seglarvisor på mången båtklubbsfest.

1948,slutligen var de sista självbyggena klara: 43 Porla, Boris Törnvall och 99 Ihla, Sivert Nilsson. Boris var den som hade sitt självbygge kvar längst av alla. Hans båt fick aldrig några skotvinschar. Visserligen hade han fått ett par i present på sin 50-årsdag,men de hamnade i en byrålåda. Och blev där. Boris var en kraftkarl: han ställde sig upp,greppade skotet med en handen – och satte sig.Skotet var hemma ! Hans båt var nog också den glesaste vi sett –dagsljuset syntes på alla ledder sjösättningsdagen och måste hastigt ställas på sandbotten intill slipvagnen för att inte sjunka.

Siverts Neptunkryssare Ihla gjorde skäl för namnet och var ofta främst i mål. Själv fick jag mitt elddop i kölbat någon gång tidigt på 50-talet när jag fick följa med som gast på en helgregatta på Mälaren: Med mammas matsäck och förmaningar styrde vi ut. Vi kappseglade, vann, och jag kan ännu minnas mitt livs första natt ombord. På en dyna i skansen och med en liten säck, innehållande bomullsfock som kudde.Jag kan ännu förnimma doften av bomullsseglet, -och hemseglingen på kryss....Jag fick styra denna stora båt !!!

Sivert hade förut haft en Mälar 22:a och hoppades kanske, även han, att få en rymlig och bekväm familjebåt i och med Neptunkryssaren. Ändå fanns det gamla purister som hävdade att neppurens höga fribord mest påminde om en svag-dricksbagge....och längre tillbaka i tiden fanns de, som nog tyckte att Mälar22:an var en snygg båt – bara den varit en bordgång lägre...

Utöver båtarna gjorde man masterna själv också, limmade och hyvlade ut. Några var förfarna i konsten att splitsa wire och fick då ställa upp för alla. Inga dyra riggverkstäder här !

Så hade Södertälje Båtklubb fått en prydlig eskader av Neptunkryssare som skulle finnas i många år. Man seglade klubbkappseglingar, Göta SS, Regattorna på Rastaholm och stundom gick man till

Uppsala för höstseglingar. Uppsala var ju ett annat nepparcentrum av format. En och annan semestervecka i skärgården hörde till.

Eskadern är borta nu, skingrad till olika klubbar och sällskap, men minnena finns kvar. Ett flertal andra Neptunkryssare har senare varit registrerade i SBK men alla finns på annat håll i dag, nu när vi bara har en Neptunkryssare kvar – i plast !

Henn Avasalu

F d skeppare på 114 –numera Caramba, då Sympati....

Förstäven på S114

NEPTUNKRYSSARPOKALEN 1942-2011

Neptunkryssarpokalen 1		
<i>Skänkt av Harry Greisz, Norrtälje</i>		
1942	7	Sten Bertze
1943	23	Per Zaine
1944	23	Per Zaine
1945	9	Eric Johansson
1946	77	Per Zaine
Neptunkryssarpokalen 2		
<i>Gåva av medelmmarna</i>		
1947	111	Ulf Freding
1948	78	Sten Bertze
1949	96	Gerhard Säfwenberg
1950	140	Sven Johansson
1951	96	Gerhard Säfwenberg
1952	77	Per Zaine
1953	160	Jan-Eric Horn
1954	96	Gerhard Säfwenberg/Richard Sarby
Neptunkryssarpokalen 3		
<i>Gåva av medelmmarna</i>		
1955	121	Ingen segling om pokalen
1956	160	Jan-Eric Horn
1957	121	Sven-Erik Lindberg
1958	159	Rolf Pettersson
1959	159	Rolf Pettersson
1960	160	Jan-Eric Horn
1961	180	Lennart Sjölen
1962	33	Gösta Wallmark
1963	77	Bo Nylund
1964	78	Per-Bertil Eklund
1965	39	Gunnar Harju
1966	39	Gunnar Harju
1967	39	Gunnar Harju
Neptunkryssarpokalen 4		
<i>Skänkt av Fritz Ramström, Härnösand</i>		
1968	39	Gunnar Harju
1969	197	Peder Cederschiöld
1970	140	Nils Virving/Kaj Häggmark
1971	68	Nils Malm/Inger Malm
1972	216	Stig Flygare/J-O Pettersson
1973	62	Nils Berglund/Gunnar Fredriksson
1974	159	M Svensson/Göran Haglund
1975	156	Owe Wallsten/B Palmqvist

1976	156	Owe Wallsten/B Palmqvist
1977	31	Olle Bertze/Lennart Bertze
1978	182	Lennart Bertze/Staffan Björklund
1979	233	Valter Saaristu/Carina Persson
1980	233	Valter Saaristu/Carina Persson
1981	182	Svante Bergh/Lennart Bertze
1982	165	Håkan Frimansson/Tomas Lööf
1983	182	Lennart Bertze/Svante Bergh
1984	182	Lennart Bertze/Svante Bergh

Neptunkryssarpokalen 5

Skänkt av Yngve Mörch, Sundsvall

1985	238	M Berggren/P Jonell
1986	217	Kjell Fuhre/Kennth Hammerin
1987	222	Björn Eklund/Håkan Wågström
1988	241	Lars Östlundh/Hans Mehlstrand
1989	244	Gustaf Sjöberg/O Jonsson
1990	240	Staffan Eklund/Björn Eklund
1991	240	Staffan Eklund/Göran Asp
1992	174	Conny Kjellberg/Svante Bergh
1993	240	Staffan Eklund/Göran Asp

Neptunkryssarpokalen 6

Skänkt av Staffan Eklund, Uppsala

1994	240	Staffan Eklund/Björn Eklund
1995	245	Valter Saaristu/Roger Månsson
1996	245	Valter Saaristu/Roger Månsson
1997	222	Björn Eklund/Annika Karjel
1998	245	Valter Saaristu/Gunilla Lapidus

Neptunkryssarpokalen 7

Skänkt av Ekolns Segelklubb

1999	245	Valter Saaristu/Anita Lapidus
2000	180	Gustav Holst/Mats Rimmö
2001	265	Nils Virving/Ulf Normark
2002	227	Leif Bodinson/Stefan Glaas
2003	265	Nils Virving/Niklas Virving
2004	227	Leif Bodinson/Stefan Glaas
2005	260	Jerry Larsson/Lennart Hägre
2006	260	Jerry Larsson/Lennart Hägre
2007	227	Leif Bodinson/Stefan Glaas

Neptunkryssarpokalen 8 - ständigt vandrande

Skänkt av Lena Löhman, Gävle

2008	265	Nils Virving/Ulf Normark
2009	269	P-A Larsson/Mikael Sääf
2010	265	Nils Virving/Björn Ribbhagen
2011	272	Staffan /Eklund/Birgith Eklund